

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af



Dansk Kvindesamfund

Nr. 3.

12. Februar 1904.

20. Aarg.

Valgretsloven.

Harem eller valgret?

Forslaget til lov om kommunale valg var til første — og desværre vel også sidste — behandling i landstinget den 12. jan. Af den tale, som *Ahlefeldt-Laurvig* holdt ved den lejlighed, giver vi følgende brudstykker:

„ — Kvindernes Emancipation er, forekommer det mig, noget, der har saa lidt hjemme her i Danmark som muligt. Vi have — heldigvis siger jeg — haft meget lidt af den Slags herhjemme. Det har været gammel Skik og Brug her, at Kvindfolkene have holdt sig hjemme og ladet Mandfolkene passe de offentlige Anliggender. Det tror jeg baade har været og vil vedblive at være det rigtige. Jeg kender ikke meget dertil, da jeg ikke paa den Maade har levet i Udlandet, men i de store Landes store Byer skal det være meget almindeligt, at Kvinderne eller Damerne, eller hvad man nu skal kalde dem, holde politiske og literære Saloner, og fare fra det ene politiske Møde til det andet og til Selskabelighed, saaledes at de aldrig kunne passe deres Børn og Hus, men overlade til de sølle Pjok af Mandfolk at passe Ungerne. Jeg tror, det er galt. Jeg har hørt, at i Amerika skal Kvindeemancipationen være særlig fremme, men jeg har ogsaa hørt, at Mandfolkene derovre skulle have ytret, at de med en vis Misundelse saa hen til de Lande, hvor de putte Kvinderne ind i et Harem, da det var bedre end den Frihed, de havde gjort Bekendtskab med. Jeg tror ikke, at Kvindeemancipationen passer hos os; jeg er overbevist om, at det vil baade saavel Kvinderne som Mændene bedst, naar Kvinderne ville passe deres Køkken og Hus og lade os Mandfolk, saavidt det gøres skal, passe de offentlige Sager. —

„ — Det forbavser mig, at ikke alene i Folketinget, men ogsaa her en Repræsentant for Bondestanden virkelig kunde udtale en Glæde og Tilfredsstillelse over, at vore nuværende Gaardmænd i Fremtiden faa langt mindre Indflydelse paa de kommunale Valg og den kommunale Styrelse end hidtil. Jeg kunde forstaa, hvis Gaardmændene vilde sige: Vi ville bringe et Offer; vi ønske, at vore Husmænd, som i mange Henseender have samme Livsbetingelser som vi, skulle blive ligestillede med Gaardmændene overfor Kommunens Sager. Men det er mig aldeles ubegribeligt at Gaardmænd og Husmænd kunne erklære, at de ere tilfredse med, at den Stilling, de indtage, og under hvilken de virkelig have Hovedstyret i Kommunen, skal

gaa over til Indsiddere, Arbejdsmænd og Tjenestefolk, baade Karle og Piger. Det er mig ogsaa underligt, at ellers rolige og besindige Folk kunne finde det tiltalende og rimeligt, at Styret i Provinsbyerne gaar over til de store Masser, der i Almindelighed ledes af de socialistiske Førere. — — — — —

I anledning af det første brudstykke må vi kvinder udtale vor forbavelse over den kyniske åbenhed, hvormed taleren appellerer til gårdmændenes egoistiske følelser, idet han som en grund, de burde have til at modsætte sig valgretsudvidelsen, nævner den, at de derved selv vilde få mindre indflydelse, mindre magt. Vi kvinder er så enfoldige og politisk ubesmittede endnu, at vi trode, at man skulde stemme efter, hvad man finder retfærdigt og billigt — ikke efter, hvad man selv vinder mest magt og indflydelse ved.

Hvad talerens bemærkning om kvindernes emancipation angår, griber vi med glæde lejligheden til at stanse den aldeles forkerte opfattelse, at mændenes røgt af samfundssagen kan sammentilstilles med kvindernes gerning i hjemmet, sådan at man kan sige: „hver bør passe sit.“

Mændene, eller rettere hver enkelt mand skal (hvis han ikke er levebrødspolitikker) først og fremmest passe sin mark, sit kontor, sit værksted, eller hvilken gerning han nu har. og *det* kan vi sammenligne med, at kvinderne skal passe „vore børn“ og „vore gryder“; men kan mændene ved siden af deres dagværk få tid til at følge med i offentlige sager, så kan kvinderne såmænd også. Vi vil ikke leve mere udenfor livet end de. Eller mon nogen vil hævde, at vi bør have en så meget længere arbejdsdag end mændene, at vi ikke kan få tid at holde os underrettede? Med hvilken ret vilde man nægte os at læse bøger, blade og tidsskrifter? Vi skal også nok få tid en gang om året at gå hen og afgive vor stemme uden at svide vællingen, som manden (og konen!) skal spise.